

Evaluation of Psychometric Properties of the Persian Version of Intimate Partner Flooding Scale (IPFS)

Mehdi Samvati ¹ | Marzieh Hassanzadeh ²

DOR: 20.1001.1.26454955.1402.18.65.7.7

Research Paper

Received:
3 January 2023

Revise:
11 June 2023

Accepted:
8 October 2023

Published:
11 October 2023

P.P: 69-88

ISSN: 2645-4955
E-ISSN: 2645-5269

Abstract

Achieving a religion-oriented lifestyle depends on complying with moral requirements. One of the main sources of statistics on the principles of ethics in the family is religious sources. This research was carried out with the aim of conceptualizing ethics in the family from the perspective of Imam Sajjad (peace be upon him) in the book of Sajjadiyeh. In terms of the purpose, the present research is applied and with a qualitative approach and content analysis method, which was done by arm-centered coding. In the stage of open coding, fifty-four prayers of the book of Sajjadiyeh with the theme of ethics in the family and life of the Holy Prophet were examined in a library method, and the result of open and central coding reached (118) codes and (12) sub-categories and (4) categories. It was the main one based on which the model of ethics in the family was conceptualized. The findings of the research were organized into four main categories including: moral approaches of uncles in the family, special ethical approach in spousal relationships, interaction of parents with children and special ethical approaches of children's interaction with parents. General moral principles in the family include four components: "loving behavior", "forgiveness", "cooperation and joint efforts" and "mutual respect". The moral approaches of couples' relationships were conceptualized based on the central component of "tolerance and compatibility". Parents are ordered to observe the "results of upbringing", "preservation and care", and "supervision" in relation to their children, and the components of children's moral approaches in relation to parents include; And goodness, "support", "obedience", and "care". The findings of this research can be used in the educational and educational policies of cultural-educational institutions such as family, education, university and media.

Keywords: Ethic, family, Sahifah Sajadiyeh, Spousal relationships, parent-child interaction.

1. Corresponding author: Master's student, Counseling Department, Faculty of Psychology and Educational Sciences, University of Tehran, Tehran, Iran. Mehdi.samavati@ut.ac.ir
2. Master's student, Department of Counseling, Faculty of Psychology and Educational Sciences, Al-Zahra University, Tehran, Iran.

Cite this Paper: Samvati' M; Hassanzadeh' M. Evaluation of Psychometric Properties of the Persian Version of Intimate Partner Flooding Scale (IPFS). The Women and Families Cultural-Educational, 65(4), 69-88.

Publisher: Imam Hussein University

Authors

This article is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License (CC BY 4.0).

۶۵

سال هجدهم
زمستان ۱۴۰۲

مقاله پژوهشی

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۱۰/۱۳

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۲/۰۳/۲۱

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۷/۱۶

تاریخ انتشار: ۱۴۰۲/۰۷/۱۹

صص: ۸۸-۶۹

شاپا چاپی: ۴۶۴۵- ۴۹۵۵
الکترونیکی: ۴۶۴۵- ۵۲۶۹

فصلنامه علمی فرهنگی تربیتی زنان و خانواده

ارزیابی ویژگی‌های روان‌سنجی نسخه فارسی مقیاس غرق‌شدگی عاطفی

در رابطه زوجی (IPFS)

مهدی سمواتی^۱ | مرضیه حسن‌زاده^۲

چکیده

هدف: این تحقیق با هدف ارزیابی ویژگی‌های روان‌سنجی نسخه فارسی مقیاس غرق‌شدگی عاطفی در رابطه زوجی (IPFS) انجام گرفت.

روش: نمونه این پژوهش شامل ۲۸۵ نفر (۱۳۱ مرد و ۱۵۴ زن) مرد و زن متاهل شهر شیراز در سال ۱۴۰۱-۱۴۰۲ بودند که با روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. شرکت کنندگان در این پژوهش علاوه بر مقیاس غرق‌شدگی عاطفی در رابطه زوجی (IPFS) (فوران و همکاران، ۲۰۱۸)، پرسشنامه‌های طلاق عاطفی (گاتمن، ۲۰۰۸)، احساس مثبت به همسر (PFQ) (آلری و همکاران، ۱۹۷۵) و مقیاس سلامت روانی (بشارت، ۱۳۸۸) را به منظور بررسی روایی همزمان پرسشنامه مقیاس غرق‌شدگی عاطفی در رابطه زوجی (IPFS) تکمیل نمودند.

یافته‌ها: داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS و AMOS و با استفاده از روش‌های آماری تحلیل عاملی تاییدی، آلفای کرونباخ و ضریب همبستگی مورد تحلیل قرار گرفت. یافته‌های پژوهش نشان داد که مقیاس غرق‌شدگی عاطفی در رابطه زوجی (IPFS) برای زوجین ایرانی از برازش قابل قبولی برخوردار است و شاخص برازش تطبیقی (RMSEA = ۰/۴۰) و متوسط باقی‌مانده استاندارد شده (CFI = ۰/۹۷) مطلوب ارزیابی شدند. همچنین ضریب آلفای کرونباخ ۰/۹۲ به دست آمد. پرسشنامه از روایی همگرا و واگرایی قابل قبولی برخوردار بود ($p < ۰/۰۱$).

نتیجه‌گیری: یافته‌های پژوهش نشان داد که مقیاس غرق‌شدگی عاطفی در رابطه زوجی (IPFS)، برای مطالعات پژوهشی در حوزه خانواده از ویژگی‌های روان‌سنجی مناسبی برخوردار است و استفاده از آن در پژوهش‌های حوزه خانواده به روانشناسان و مشاوران خانواده توصیه می‌شود.

کلید واژه‌ها: ویژگی‌های روان‌سنجی؛ مقیاس غرق‌شدگی عاطفی در رابطه زوجی.

۱. نویسنده مسئول: دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه مشاوره، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه تهران، تهران، ایران.

Mehdi.samavati@ut.ac.ir

۲. دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه مشاوره، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه الزهراء، تهران، ایران.

استناد: حسینی، به‌رزان؛ اسمعیلی، معصومه؛ سالاری‌فر، محمدحسین؛ یوسفی، فرحبخش، کیومرث. ارزیابی ویژگی‌های روان‌سنجی نسخه فارسی مقیاس غرق‌شدگی عاطفی در رابطه زوجی (IPFS)؛ فرهنگی- تربیتی زنان و خانواده، (۴)۶۵، ۶۸-۴۵.

DOR: 20.1001.1.26454955.1402.18.65.7.7

© نویسندگان

ناشر: دانشگاه جامع امام حسین (ع)

این مقاله تحت لیسانس آفرینندگی مردمی (Creative Commons License- CC BY) در دسترس شما قرار گرفته است.

مقدمه

ازدواج یکی از مهم‌ترین و صمیمانه‌ترین روابط در دوران بزرگسالی است و بستر اصلی تجلی هیجانات قلمداد می‌شود (جنس و همکاران^۱، ۲۰۲۲). نتایج پژوهش‌های متعدد نشان می‌دهد که تبادلات رفتاری و هیجانی آشکار و پنهان زوجین یکی از قوی‌ترین پیش‌بینی‌کننده‌های رضایت، امنیت، کیفیت و ثبات زناشویی است و زوج‌هایی که در روابط خود از روش‌های ناکارآمد مدیریت هیجانات و تعارضات استفاده می‌کنند، با مشکلات شدید زناشویی و خطر از هم پاشی بیشتر رابطه مواجه بوده‌اند (مک کان^۲، ۲۰۲۲). از این رو، درک کیفیت فرایندهای ارتباطی بین زوجین به‌ویژه نحوه تنظیم هیجانات میان فردی از مسائل مهم پژوهشی در حوزه زوجی بوده است. در پژوهشی که جان گاتمن^۳ در سال ۱۹۹۳ انجام داد، دریافت که زوجین در مقابل مشکلات پیش آمده در روابط شان می‌توانند به چهار شیوه مخرب ایرادگیری، تدافع، تحقیر و کناره‌گیری، واکنش منفی نشان بدهند که این مسئله تابعی از غرق‌شدگی احساسات نسبت به همسر خود است (هوپر و همکاران^۴، ۲۰۱۷). گاتمن، غرق‌شدگی عاطفی را بدین نحو معرفی کرد که وقتی فردی با ابراز احساسات منفی از جانب همسرش مواجه می‌شود به نحوی که این احساسات منفی به صورت غیرمنتظره، شدید، بی‌دلیل و طاقت‌فرسا و بی‌نظم ارزیابی شوند، فرد احساس می‌کند که تحت فشار قرار گرفته است و همین باعث مختل شدن پردازش اطلاعات توسط فرد غرق شده در طول درگیری می‌شود. در نتیجه با افزایش حالت هوشیاری بیش از حد به نشانه‌ها، شروع به تحریف نشانه‌های مبهم به صورت سوگیرانه کرده و آنها را به‌عنوان عوامل مغرضانه، تهدیدکننده یا ناامیدکننده می‌بیند و همین امر به نوبه خود باعث می‌شود فرد، بیشتر مستعد غرق‌شدگی شود و به‌عنوان واکنشی به رفتارهای منفی شدید همسر، موجبی از درگیری و تنهایی در رابطه را ایجاد کند (فوران و همکاران^۵، ۲۰۱۸).

گاتمن (۱۹۹۳) این نظریه را مطرح کرد که غرق‌شدگی ناخوشایند است و انگیزه قدرتمندی را ایجاد می‌کند که فرد غرق شده با تولید افکار قربانی شدن بی‌گناه یا خشم عادلانه، هر کاری را

1. Genc, E., et al
2. McCann, D
3. Gottman, J. M
4. Hooper, A., et al
5. Foran, H. M., et al

انجام دهد تا بتواند به وضعیتی که در آن قرار گرفته پایان داده و تعامل توهین آمیز با شریک زندگی اش را خاتمه دهد. بدین ترتیب، غرق شدگی نوعی تعارض ناکارآمد است که از طریق شرطی سازی مکانیسم مقابله‌ای فرار ایجاد می‌شود، و ممکن است متأثر از فرایندهای مدل اجبار باشد. این مدل که توسط پترسون^۱ (۱۹۸۲) به عنوان فرآیندی در تعارض والد-کودک پیشنهاد شد نشان می‌دهد که والد و کودک رفتارهای خصمانه فزاینده‌ای را مبادله می‌کنند تا زمانی که یکی تسلیم شود و در نتیجه به تعارض پایان دهد. این فرایند از یک سو با ارائه پاداش به برنده یعنی به دست آوردن چیزی که می‌خواست، باعث تقویت مثبت در او گردیده و از سویی دیگر تسلیم شدن فرد بازنده به معنای پایان دادن به رفتار نفرت‌انگیز دیگری می‌باشد که به عنوان نوعی تقویت منفی، پاداشی برای فرد بازنده محسوب می‌گردد. لذا احتمال تکرار چرخه اجبار در درگیری‌های آینده افزایش می‌یابد. از این رو، اسلپ و همکاران^۲ (۲۰۱۶) مدل اجبار را به تعارض زوجین تعمیم دادند و دریافتند که غرق شدگی در احساسات منفی همسر، مکانیزمی را ارائه می‌کند که باعث انحراف فرایند تعارض از بحث آرام و متمرکز بر مشکل به رفتارهای بالقوه پرخاشگرانه و ناکارآمد همچون عقب‌نشینی به منظور تعدیل واکنش عاطفی خود یا تشدید به قصد پایان دادن به دریافت‌های منفی می‌شود. خاتمه تعارض و کاهش لحظه‌ای در خشم مشاهده شده همسر پرخاشگر، باعث تقویت خشم به طور منفی می‌شود. بر همین اساس چنانچه غرق شدگی را بتوان نوعی مکانیزم رخ داده شده توسط فرایندهای اجباری در نظر گرفت، پس پیامدهای بالینی و نظری آن به ویژه در تعاملات زوجی از اهمیت بالایی برخوردار است.

غرق شدگی با تجربه احساسات منفی مرتبط است اما یک احساس منفی مجزا مانند خشم نیست و مشخصه آن فرسودگی و آشفتگی است (دل و کیو و همکاران^۳، ۲۰۱۶). ویژگی بارز غرق شدگی این است که فرآیندهای شناختی مرتبه بالاتر مانند فرایندهای حل مسئله مختل شده است، در نتیجه ظرفیت فرد برای پاسخ انطباقی در موقعیت‌های تعارض دچار اشکال می‌شود. از این رو، است که همسر به لحاظ هیجانی غرق شده، هر کاری انجام می‌دهد تا بتواند به تعامل آسیب‌زننده به احساس اش پایان دهد و به همین علت معمولاً درگیر پاسخ‌های بیش از حد

1. Patterson, G
2. Slep, A. M. S., et al
3. Del Vecchio, T., et al

آموخته شده‌ای می‌شود که فرار فوری (مثلاً ترک اتاق) را فراهم می‌کند (ملیک و همکاران^۱، ۲۰۲۰). پاسخ‌های غرق‌شدگی نه تنها رفتارهای فرار یا کناره‌گیری را گسترش می‌دهند، بلکه غیرمنتظره و مختل‌کننده نیز هستند.

پژوهش‌های زیادی در مورد همبستگی‌های خشم و اثرات آن بر روابط زوجین انجام شده است (گاتمن، ۲۰۱۳؛ دل و کیو و همکاران، ۲۰۱۶؛ لوربر و همکاران^۲، ۲۰۱۶؛ کلویتگلاسر و ویلسون^۳، ۲۰۱۷)، اما کمتر پژوهشی به فردی که خشم رابطه متوجه او می‌شود پرداخته است. از جمله این پژوهش‌های محدود می‌توان به مطالعه گاتمن (۱۹۹۳) اشاره کرد که در مطالعه خود با استفاده از یک مقیاس ۵۱ آیتمی، علاوه بر بررسی سازه‌های زیادی مانند حساسیت هیجانی و انتظارات از رابطه، بر مواردی که به‌طور خاص غرق‌شدگی را تعریف می‌کند نیز پرداخت. نتایج این مطالعه نشان داد که غرق‌شدگی با کناره‌گیری عاطفی، افکار منفی در مورد رابطه (به‌عنوان مثال، اسناد منفی در مورد نشانه‌ها یا رفتار مبهم همسر) همراه است و زوجها را به سمت نارضایتی از رابطه و در نهایت انحلال سوق می‌دهد.

مقیاس واکر و همکاران^۴ (۲۰۰۹) نیز شامل موارد ارزیابی احساس غرق‌شدگی در تعارض، احساس تنش جسمی و اضطراب در هنگام درگیری، و عدم تفکر واضح و احساس تهی شدن از نظر جسمی و فرسودگی پس از درگیری است. باز هم، به نظر می‌رسد که این مقیاس به مضامین احساس غرق‌شدگی و افکار بی‌نظم اشاره دارد؛ با این حال، فاقد مشخصاتی است که بتواند به‌طور خاص احساسات تحریک شده توسط عاطفه منفی همسر را نشان دهد.

مقیاس غرق‌شدگی عاطفی در رابطه زوجی^۵ (IPFS) که توسط فورن و همکاران (۲۰۱۸) طراحی شده است، غرق‌شدگی را به‌عنوان یک سازه واحد مفهوم‌سازی کرده است. این سازه از سازه‌های دیگر مانند عدم تحمل پریشانی یا ناتوانی درک شده در تحمل حالات عاطفی و جسمانی منفی (مک هیو و اتو^۶، ۲۰۱۲) و اجتناب تجربی یا تلاش فرد برای اجتناب از رویدادهای دردناکی چون احساسات منفی (ردی و همکاران^۷، ۲۰۱۱) متمایز است. لذا این پرسشنامه با

1. Malik, J., et al
2. Lorber, M. F., et al
3. Kiecolt-Glaser, J. K & Wilson, S. J
4. Walker, E., et al
5. The Intimate Partner Flooding Scale
6. McHugh, R. K & Otto, M. W
7. Reddy, M. K., et al

ارزیابی غرق‌شدگی زوجها، توانسته است شکاف موجود در این زمینه را پر کرده و به ادبیات پژوهشی در این حیطه کمک کند تا برای اولین بار اندازه‌گیری غرق‌شدگی عاطفی در رابطه زوجی انجام پذیرد. اگر ثابت شود که غرق‌شدگی قابل اصلاح است، هدف قرار دادن آن به‌عنوان یک موضوع مداخله می‌تواند منجر به تنش‌زدایی شود. لذا این مقیاس می‌تواند به‌طور بالقوه به‌عنوان ابزاری در مداخلات بالینی و پیشگیرانه مورد استفاده قرار گیرند. اگر غرق‌شدگی عاطفی به‌عنوان مکانیزمی که از طریق آن فرآیندهای خشونت‌آمیز رخ می‌دهد پذیرفته شود، گنجاندن یک معیار برای سنجش غرق‌شدگی در مداخلات زوجی بالینی یا پیشگیرانه ممکن است به شناسایی زوج‌هایی که در معرض خطر رفتارهای متعارض مخرب هستند کمک کند. همچنین سنجش و اندازه‌گیری میزان غرق‌شدگی در اثربخشی مداخلاتی که با هدف کاهش خشونت خانگی انجام می‌شوند نیز موثر است.

با توجه به اینکه در کشور ما نیز مقیاسی برای اندازه‌گیری غرق‌شدگی عاطفی در رابطه زوجی موجود نمی‌باشد، لذا هدف از انجام این پژوهش، بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی نسخه فارسی مقیاس غرق‌شدگی عاطفی در رابطه زوجی (IPFS) در زنان و مردان ایرانی بود. پژوهش حاضر علاوه بر بررسی روایی و پایایی مقیاس، به دنبال پاسخگویی به این سوال است که آیا نتایج حاصل از تحلیل عامل تاییدی، ساختار یک بعدی غرق‌شدگی زوجی (IPFS) را در زنان و مردان ایرانی تایید می‌کند؟

روش پژوهش

پژوهش حاضر از نظر هدف کاربردی، از جهت نوع گردآوری اطلاعات، پیمایشی پرسشنامه‌ای و از نظر روش‌شناسی، از جمله مطالعات آزمون‌سازی محسوب می‌گردد که در قالب یک طرح پژوهشی همبستگی انجام گرفته است. جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه مردان و زنان متأهل شهر شیراز در سال ۱۴۰۱-۱۴۰۲ بودند که از بین آنها تعداد ۳۰۰ نفر با روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند و در پژوهش شرکت کردند که در نهایت پاسخ‌های ۲۸۵ نفر (۱۳۱ مرد و ۱۵۴ زن) به پرسشنامه‌ها از لحاظ آماری قابل تحلیل بود و بقیه به علت ناقص پر کردن پرسشنامه‌ها از پژوهش کنار گذاشته شدند. حجم نمونه ۱۰۰ نفری برای تحلیل عاملی ضعیف، ۲۰۰ نفری به

نسبت مناسب، ۳۰۰ نفری خوب، ۵۰۰ نفری خیلی خوب و ۱۰۰۰ نفری عالی است (هومن، ۱۳۸۰). با توجه به اینکه طبق دیدگاه نانالی و برنشتاین (۱۹۹۴) حجم نمونه مناسب در تحلیل عاملی تأییدی به ازای هر متغیر مشاهده شده باید حداقل پنج نفر باشد و با توجه به اینکه در پژوهش حاضر ۱۵ متغیر مشاهده یا سوال است، بنابراین حداقل حجم نمونه نیز کفایت می‌کرد اما سعی شد با افزایش تعداد حجم نمونه بتوان بر اعتبار پژوهش افزود. شرکت کنندگان در این پژوهش علاوه بر مقیاس غرق‌شدگی عاطفی در رابطه زوجی (IPFS)، پرسشنامه‌های طلاق عاطفی، احساس مثبت به همسر و مقیاس سلامت روانی را به منظور بررسی روایی همزمان پرسشنامه مقیاس غرق‌شدگی عاطفی در رابطه زوجی (IPFS) تکمیل نمودند.

مقیاس غرق‌شدگی عاطفی در رابطه زوجی^۱ (IPFS): مقیاس غرق‌شدگی عاطفی در رابطه زوجی (IPFS)، توسط فوران و همکاران (۲۰۱۸) با هدف ارزیابی میزان غرق‌شدگی افراد در زمان تعارض و در واکنش به رفتارهای منفی شدید همسر ساخته شده است و دارای ۱۵ گویه با مقیاس لیکرت پنج تایی (۵. تقریباً همیشه، ۴. اغلب اوقات، ۳. بعضی اوقات، ۲. به ندرت و ۱. هرگز) می‌باشد. دامنه نمرات بین ۱۵ تا ۷۵ می‌باشد که نمره بالاتر نشان‌دهنده تمایل بیشتر به غرق‌شدگی است. هر شرکت‌کننده باید به احساس خود در آخرین تعارض با همسرش فکر کند و سپس به گویه‌های مقیاس غرق‌شدگی عاطفی در رابطه زوجی (IPFS) پاسخ دهد. در پژوهش فوران و همکاران (۲۰۱۸)، مقدار عددی آلفای کرونباخ برای زنان ۰/۹۶ و برای مردان نیز ۰/۹۶ به دست آمده بود. در پژوهش حاضر، مقدار عددی آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه ۰/۹۲ به دست آمد. گویه‌های پرسشنامه حاضر در جدول (۱) ارائه شده است.

پرسشنامه طلاق عاطفی^۲ (EDS): این پرسشنامه توسط گاتمن^۳ در سال ۲۰۰۸ تهیه شده است که شامل جملاتی درباره جنبه‌های مختلف زندگی است که فرد با آن موافق یا مخالف است. این پرسشنامه تک عاملی و شامل ۲۴ گویه می‌باشد. هر گویه دارای دو گزینه بلی (۱) و خیر (۰) است. دامنه نمره کلی آن صفر تا ۲۴ هست و افرادی که نمره ۸ یا بالاتر کسب می‌کنند در معرض طلاق عاطفی بیشتری هستند. پایایی این پرسشنامه در پژوهش علاقه‌بند و همکاران (۱۳۹۹) با

1. The Intimate Partner Flooding Scale

2. Emotional Divorce Scale

3. Gottman, J. M

استفاده از روش آلفای کرونباخ ۰/۹۱ گزارش شده است. در پژوهش حاضر نیز ضریب آلفای کرونباخ برای سازه مزبور ۰/۹۴ به دست آمد.

پرسشنامه احساس مثبت به همسر^۱ (PFQ): پرسشنامه احساس مثبت به همسر در سال ۱۹۷۵ در کلینیک زوج درمانی دانشگاه ایالتی نیویورک ساخته شد. دارای ۱۷ گویه برای اندازه گیری احساس های مثبت فرد نسبت به همسر خود می باشد که در دو بخش تهیه شده است. بخش اول ۸ سوال است که از آزمودنی خواسته می شود احساس کلی خود نسبت به همسرش را در طول چند ماه گذشته با اعداد ۱ (برای احساس شدیداً منفی) تا ۷ (برای احساس شدیداً مثبت) مشخص کند. در بخش دوم که شامل ۹ عبارت است، آزمودنی بر پایه احساس کلی خود نسبت به هر عبارت یکی از اعداد ۱ تا ۷ را مشخص می کند. نمره کل این پرسشنامه با جمع مجموعه نمرات گویه ها به دست می آید. همسانی درونی این پرسشنامه در پژوهش حیدری همکاران (۱۳۸۴)، ۰/۸۹ گزارش شده است. در پژوهش حاضر نیز مقدار آلفای کرونباخ پرسشنامه ۰/۹۶ به دست آمد.

مقیاس سلامت روانی^۲: مقیاس سلامت روانی (بشارت، ۱۳۸۸) از فرم کوتاه مقیاس ۳۴ ماده ای سلامت روان ویت و ویر^۳ (۱۹۸۳) اقتباس شده است و با ۲۸ گویه، دو وضعیت بهزیستی روانشناختی و درماندگی روانشناختی را در اندازه های پنج درجه ای لیکرت از نمره ۱ تا ۵ می سنجد. حداقل و حداکثر نمره آزمودنی در زیرمقیاس های بهزیستی روانشناختی و درماندگی روانشناختی به ترتیب ۱۴ و ۷۰ است. ویژگی های روانسنجی این پرسشنامه توسط بشارت (۱۳۹۹) بر روی نمونه ای متشکل از ۷۶۰ آزمودنی بررسی شد که میزان آلفای کرونباخ برای زیر مقیاس های بهزیستی روانشناختی و درماندگی روانشناختی به ترتیب ۰/۹۴ و ۰/۹۱ محاسبه شد. پایایی پرسشنامه حاضر در این پژوهش نیز برای زیر مقیاس های بهزیستی روانشناختی و درماندگی روان شناختی به ترتیب ۰/۹۳ و ۰/۹۲ محاسبه گردید.

برای ترجمه مقیاس غرق شدگی عاطفی در رابطه زوجی (IPFS)، از روش بریزلین^۴ (۱۹۸۶) استفاده شد. به این صورت که پرسشنامه ابتدا توسط یک دانشجوی ارشد رشته مشاوره به فارسی برگردانده شد. برای اینکه مفاهیم و اصطلاحات سازندگان پرسشنامه دقیقاً به فارسی ترجمه شود،

1. Positive Feelings Questionnaire
2. Mental Health Inventory
3. Veit, C. T & Ware, J. E
4. Brislin, R. W

از یک متخصص زبان انگلیسی آشنا به مفاهیم روانشناسی خواسته شد تا مجدداً نسخه فارسی را به انگلیسی بازترجمه کند و در نهایت نسخه فارسی و انگلیسی مقایسه شدند و اشکالات برطرف شد. سپس به منظور بررسی ظاهر گویه‌ها از ۱۵ زن و مرد درخواست شد که نظر خود را درباره سطح دشواری گویه‌ها، میزان تناسب، ابهام و نارسایی معانی کلمات بیان کنند. در پایان، نسخه فارسی مقیاس غرق‌شدگی عاطفی در رابطه زوجی (IPFS) تهیه گردید. سپس پرسشنامه حاصل بر روی ۳۰ آزمودنی به صورت آزمایشی اجرا شد و اشکالات پیش آمده برای کاربرد نهایی آزمون اصلاح و رفع گردید. پس از انجام این مراحل پرسشنامه در بین زنان و مردان متأهل توزیع شد. محاسبات آماری این پژوهش با استفاده از نرم افزارهای SPSS-24 و AMOS-24 انجام شد. در این پژوهش برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از میانگین، انحراف معیار و روش‌های متعارف آزمون‌سازی شامل تعیین روایی (روایی محتوایی، روایی ملاکی و روایی سازه) و پایایی (آلفای کرونباخ) استفاده شد.

یافته‌ها

نتایج داده‌ها در بخش توصیفی نشان داد که دامنه سنی شرکت‌کنندگان در پژوهش ۲۲ تا ۵۵ سال با میانگین ۳۵/۱۶ و انحراف استاندارد ۶/۴۸ و طول مدت ازدواج شرکت‌کنندگان از ۲ تا ۲۷ سال با میانگین ۱۲/۳۳ سال و انحراف استاندارد ۹۸/۲۵ بود. در بررسی ظاهری انجام شده توسط زنان و مردان متأهل، واضح و قابل فهم بودن گویه‌ها تأیید شد که نشان‌دهنده روایی صوری کیفی پرسشنامه است. همچنین جهت بررسی روایی محتوای کیفی پرسشنامه نیز از نظر ۵ متخصص در حوزه روانشناسی و مشاوره در زمینه دستور زبان محتوای گویه‌ها، نوع استفاده از واژه‌ها و نحوه قرارگیری عبارات استفاده شد و با توجه به نظرات آنها تغییرات لازم داده شد. جهت ارزیابی روایی محتوایی کمی نیز از صاحب‌نظران خواسته شد که میزان ضرورت گویه‌ها را بر مبنای نمره سه قسمتی (۱. ضروری نیست، ۲. مفید است اما ضروری نیست و ۳. ضروری است) و همچنین از بابت سادگی و روانی، مربوط بودن و وضوح را در یک طیف لیکرت چهار بخشی (۱. اصلاً مرتبط نیست، ۲. تا حدی مرتبط است، ۳. نسبتاً مرتبط است و ۴. کاملاً مرتبط است) مشخص نمایند. نتایج نشان داد که همه گویه‌ها نمره ای بیشتر از ۳ کسب

کرده‌اند. جهت بررسی میزان ضرورت گویه‌ها از شاخص روایی نسبی (CVR) استفاده شد. با توجه به اینکه تعداد کارشناسانی که در مورد روایی محتوایی گویه‌ها نظر می‌دادند، ۵ نفر بود، حداقل مقدار CVR قابل قبول برای هر گویه مطابق جدول لاوشه باید ۰/۹۹ باشد. مقدار CVR همه گویه‌ها بالاتر از ۰/۹۹ بود که این حاکی از ضروری بودن گویه‌ها برای ابزار بود. همچنین مقدار عددی بزرگ‌تر از ۰/۸ گویه‌ها نیز نشان‌دهنده قابل قبول بودن آنها بود. بنابراین روایی صوری پرسشنامه تایید شد و هیچ سوالی به دلیل نداشتن روایی صوری حذف نشد. جدول (۱) میانگین و انحراف استاندارد گویه‌های مقیاس غرق‌شدگی عاطفی در رابطه زوجی (IPFS) را نشان می‌دهد.

جدول ۱. میانگین و انحراف استاندارد گویه‌های مقیاس غرق‌شدگی عاطفی در رابطه زوجی

SD	M	گویه‌ها	
۰/۹۹	۲/۷۳	بنظرم عصبانیت همسرم خیلی زیاد است	۱
۰/۹۵	۲/۸۰	همسرم بدون علائم هشدار دهنده از کوره در می‌رود	۲
۱/۰۶	۳/۰۱	وقتی همسرم از من عصبانی است، من بهم می‌ریزم	۳
۰/۹۹	۲/۹۳	وقتی همسرم به من می‌توپد، آنقدر استرس می‌گیرم که نمی‌توانم حرف بزنم	۴
۰/۹۷	۲/۷۰	هنگامی که همسرم عصبانی می‌شود، مغزم دم دستی‌ترین و نامعقول‌ترین راه را انتخاب می‌کند	۵
۱/۰۲	۲/۷۵	معلوم نیست عصبانیت همسرم از کجا ناشی می‌شود	۶
۰/۹۸	۲/۸۱	عصبانیت همسرم بیشتر از قدرت تحمل من است	۷
۰/۹۶	۲/۶۶	عصبانیت همسرم باعث می‌شود نتوانم تمرکز کنم	۸
۰/۹۹	۲/۵۲	شدت عصبانیت همسرم، من را غافلگیر و سردرگم می‌کند	۹
۱/۰۱	۲/۷۰	عصبانیت همسرم مثل سیل بر من جاری می‌شود	۱۰
۱/۰۳	۲/۸۱	نمی‌توانم پیش بینی کنم همسرم چه زمانی از من عصبانی می‌شود	۱۱
۰/۹۸	۲/۶۳	وقتی همسرم از عصبانیت منفجر می‌شود، من احساس می‌کنم فلج شده‌ام	۱۲
۰/۹۵	۲/۸۵	عصبانیت همسرم هنگام جر و بحث من را غافلگیر می‌کند	۱۳
۱/۰۸	۳/۰۴	عصبانیت همسرم باعث می‌شود احساس آشفتگی و استرس کنم	۱۴
۰/۹۷	۲/۹۲	وقتی همسرم از من عصبانی است، نمی‌توانم درست فکر کنم	۱۵

■ ارزیابی ویژگی‌های روانسنجی نسخه فارسی مقیاس غرق‌شدگی عاطفی در رابطه زوجی (IPFS)

برای تعیین روایی ملاکی مقیاس غرق‌شدگی عاطفی در رابطه زوجی (IPFS)، ضرایب همبستگی مقیاس غرق‌شدگی عاطفی در رابطه زوجی (IPFS) با پرسشنامه‌های طلاق عاطفی، احساس مثبت به همسر و مقیاس سلامت روانی محاسبه شد. نتایج در جدول (۲) ارائه شده است.

جدول ۲. همبستگی بین غرق‌شدگی زوجی، طلاق عاطفی، احساس مثبت به همسر و مقیاس سلامت روانی

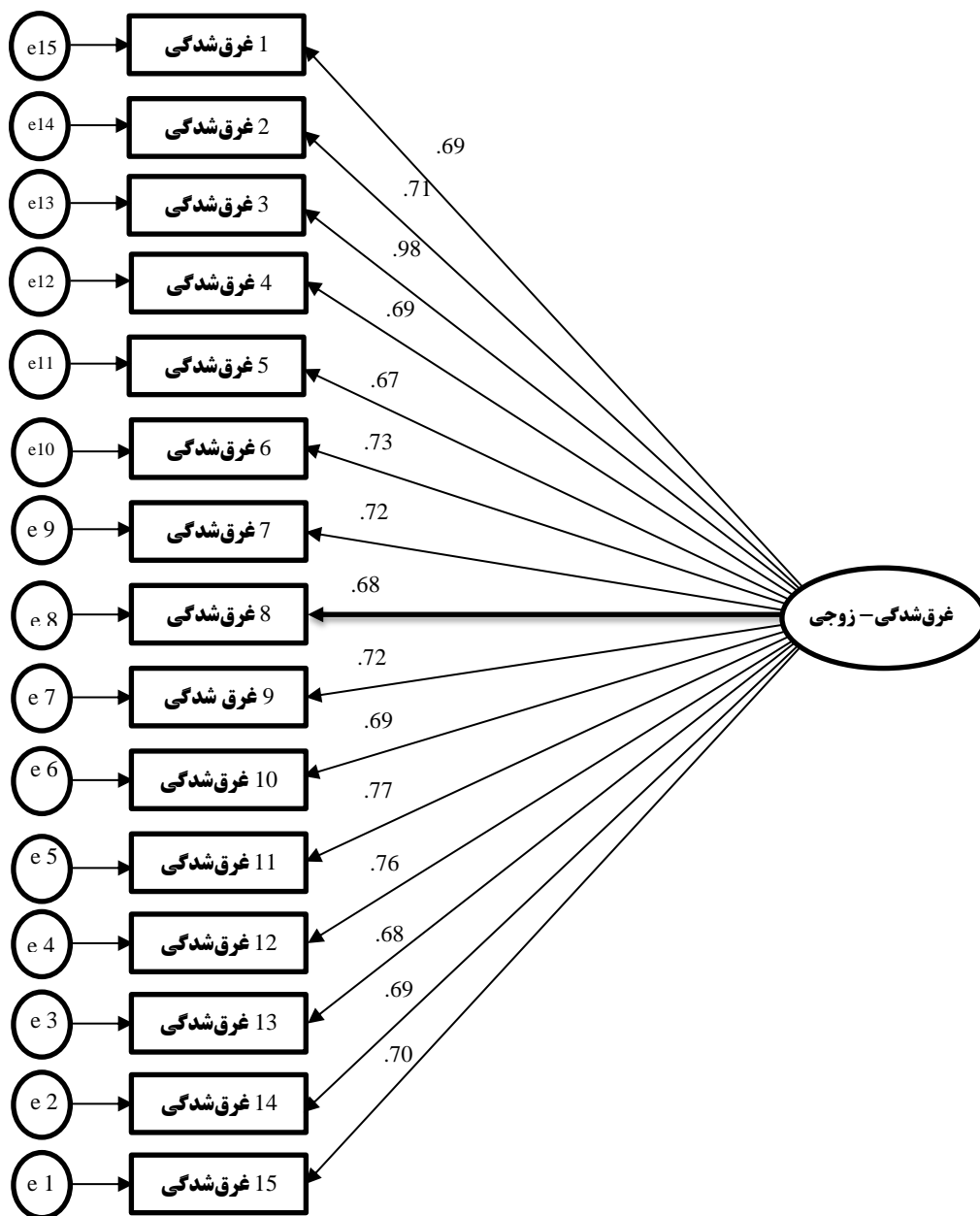
	۵	۴	۳	۲	۱
۱. غرق‌شدگی زوجی					۱
۲. طلاق عاطفی				۱	۰/۵۳
۳. درماندگی روانشناختی			۱	۰/۶۸	۰/۳۶
۴. بهزیستی روانشناختی		۱	-۰/۷۴	-۰/۶۷	-۰/۲۸
۵. احساس مثبت به همسر	۱	-۰/۶۶	-۰/۵۵	-۰/۷۵	-۰/۴۴

تمامی نتایج در سطح ۰/۰۱ معنادار هستند

نتایج جدول (۲) نشان می‌دهد بین نمره مقیاس غرق‌شدگی عاطفی در رابطه زوجی (IPFS)، با متغیرهای طلاق عاطفی ($r=0/53$ و $P<0/01$)، درماندگی روانشناختی ($r=0/36$ و $P<0/01$)، همبستگی مثبت و معنادار و با بهزیستی روانشناختی ($r=-0/28$ و $P<0/01$) و احساس مثبت به همسر ($r=-0/44$ و $P<0/01$) همبستگی منفی و معناداری وجود دارد.

به منظور بررسی روایی سازه مقیاس غرق‌شدگی عاطفی در رابطه زوجی (IPFS)، از تحلیل عاملی تاییدی در نرم افزار AMOS24 با روش تخمین حداکثر درست نمایی^۱ استفاده شد. ابتدا بارهای عاملی گویه‌ها بررسی شد.

1 - Maximum Likelihood Estimation

شکل ۱. بارهای عاملی گویه‌های مقیاس غرق شدگی عاطفی در رابطه زوجی
(همه بارهای عاملی در سطح ۰/۰۰۱ معنادار هستند)

■ ارزیابی ویژگی‌های روانسنجی نسخه فارسی مقیاس غرق‌شدگی عاطفی در رابطه زوجی (IPFS)

بر اساس شکل (۱)، تمام بارهای عاملی مثبت، کمتر از ۱ و بیشتر از ۰/۵ بودند، بنابراین گویه ای حذف نشد. نتایج شاخص‌های برازش مدل مقیاس غرق‌شدگی عاطفی در رابطه زوجی (IPFS) در جدول (۳) ارائه شده است.

جدول ۳. معیارهای برازش مدل برای مقیاس غرق‌شدگی عاطفی در رابطه زوجی

معیارهای برازش مدل ساختاری	علائم اختصاری	مقادیر قابل قبول	مقادیر حاصل شده	نتیجه
نسبت کای دو به درجه آزادی	χ^2/df	<۳	۲/۵۸	تائید مدل
معیار نیکویی برازش	GFI	>۰/۹	۰/۹۴	تائید مدل
معیار تعدیل شده نیکویی برازش	AGFI	>۰/۹	۰/۹۲	تائید مدل
معیار برازش هنجار شده	NFI	>۰/۹	۰/۹۱	تائید مدل
معیار برازش تطبیقی	CFI	>۰/۹	۰/۹۷	تائید مدل
معیار برازش اضافی	IFI	>۰/۹	۰/۹۲	تائید مدل
معیار برازش نسبی	RFI	>۰/۹	۰/۹۷	تائید مدل
ریشه مجذور مانده‌ها	RMR	حدود صفر	۰/۰۲۴	تائید مدل
ریشه میانگین مربعات خطای تقریب	RMSEA	<۰/۰۸	۰/۰۴۱	تائید مدل

نتایج جدول (۳) نشان می‌دهد که نسبت خبی دو به درجه آزادی محاسبه شده ۲/۵۸ است، وجود $df/2$ پایین‌تر از ۳ گویای برازش مطلوب الگوی پژوهش است. ریشه خطای میانگین مجذورات تقریب (RMSEA) نیز برابر ۰/۰۴۱ است که حد مطلوب آن پایین‌تر از ۰/۰۸ می‌باشد. مقدار قابل قبول معیارهای نیکویی برازش و حدتعدیل شده آن (AGFI & GFI)، معیار برازش هنجار شده (NFI)، تطبیقی (CFI)، اضافی (IFI) و معیار برازش نسبی (RFI) نیز در سطوح برازش مدل باید بیشتر از ۰/۹۰ باشد که در الگوی حاصل شده به ترتیب برابر ۰/۹۴، ۰/۹۲، ۰/۹۱، ۰/۹۷، ۰/۹۲ و ۰/۹۷ است. همچنین مقدار ریشه مجذور مانده‌ها یا RMR برابر ۰/۰۲۴ بوده که بر اساس معیارها، باید کمتر از ۰/۰۵ باشد و از این بابت شاخص مذکور واجد برازش است. لذا در کل با توجه به همه شاخص‌ها می‌توان گفت که مدل از برازش قابل قبولی برخوردار است.

به منظور بررسی پایایی مقیاس از روش آلفای کرونباخ استفاده شد که میزان آلفای کرونباخ محاسبه شده در این پژوهش ۰/۹۲ بود که نشان از پایایی درونی قابل قبول این مقیاس است.

بحث و نتیجه گیری

در دهه‌های اخیر، درک ارتباطات و فرایندهای تعارضات زناشویی یکی از حوزه‌های فعال پژوهشی در حوزه زوج بوده است و نتایج پژوهش‌ها نشان داده‌اند که استفاده زوجین از روش‌های ناکارآمد در مدیریت تعارض، عامل افزایش تنش و حتی بروز خشونت‌های فیزیکی بوده است که این مسئله عمدتاً ناشی از مشکلات در پردازش عاطفی در طول تعارض است. بر این اساس، تنظیم پرسشنامه‌هایی با هدف شناسایی هیجانات زوجی و نحوه تنظیم هیجانات منفی در جهت بهبود مهارت‌های ارتباطی و حل تعارض، هدف پژوهشگران و درمانگران در مداخلات زوجی و برنامه‌های پیشگیری بوده است (فوران و همکاران، ۲۰۱۸).

یکی از پرسشنامه‌های طراحی شده در حوزه ابراز هیجان بین زوجی، پرسشنامه تنظیم هیجانات بیرونی زوجی است که توسط کینکید و همکاران^۱ در سال ۲۰۲۱ ساخته شده است. در این پرسشنامه به قصدمندی یکی از زوجین در ایجاد هیجانات منفی در دیگری پرداخته می‌شود. پرسشنامه تنظیم هیجان بین فردی^۲ (IERQ) نیز توسط هافمن و همکاران^۳ (۲۰۱۶) تهیه شده است. هدف از این پرسشنامه، ارزیابی استراتژی‌هایی است که افراد برای تنظیم هیجانات خود از طریق دیگران استفاده می‌کنند. اگرچه ویژگی‌های روان‌سنجی این ابزار کافی است، اما تنظیم بیرونی را ارزیابی نمی‌کند. ابزار دیگر این حوزه، مقیاس هوش هیجانی مختصر^۴ (BEIS-10) است. این مقیاس پنج بعدی که در یک جمعیت ایتالیایی نیز اعتبارسنجی شده است، تمایل فرد را برای کشف هیجانات خود و دیگران می‌سنجد. با این حال، تنها دو بعد از ابعاد این مقیاس به تنظیم و ارزیابی هیجانات دیگران اشاره دارد. بطور کل، این ابعاد بر توانایی فرد برای ترویج احساسات مثبت در دیگران تمرکز دارد، اما توجهی به احساسات منفی یا عمدی آنها ندارد. به طور مشابه،

-
1. Kinkead, A., et al
  2. Interpersonal Emotion Regulation Questionnaire
  3. Hoffmann, S., et al
  4. Brief Emotional Intelligence Scale

پرسشنامه راهبردهای بهبود تأثیر بین فردی^۱ (IAISQ) است که توسط لپی‌پرز و همکاران^۲ ساخته شده است و تمرکز آن بر قصد تقویت هیجانات دیگری بدون تمایل به ایجاد احساس بد در شخص دیگر است. برعکس، مقیاس مدیریت عواطف دیگران^۳ (MEOS) اجازه می‌دهد تا توصیف دقیقی از روش‌های مختلف اجتماعی و غیر اجتماعی مورد استفاده افراد در مدیریت هیجانات دیگران، ارائه دهد. با این حال، بر روابط زوجی تمرکز نمی‌کند. مقیاس دیگر، دشواری در تنظیم بین فردی احساسات^۴ (DIRE)، طراحی شده توسط دیکسون-گوردون و همکاران^۵ (۲۰۱۸) است که مشکلات تنظیم هیجانی را با آسیب شناسی روانی مرتبط می‌داند. این مقیاس، اگرچه انسجام درونی کافی و شواهدی از روایی سازه و پیش بین را ارائه می‌دهد اما قصد تنظیم هیجانات را اندازه‌گیری نمی‌کند.

مقیاس تنظیم هیجان دیگران و خود^۶ (EROS)، ایجاد شده توسط نیون و همکاران^۷ (۲۰۱۱) نیز ابزاری برای ارزیابی تفاوت‌های فردی در راهبردهای مورد استفاده برای تنظیم عمدی هیجانات در یک جمعیت غیر بالینی است و از دو خرده مقیاس تنظیم هیجانات خود (۱۰ ماده) و تنظیم هیجانات دیگران (۹ ماده) تشکیل می‌شود و هر خرده مقیاس دارای دو عامل است که شواهدی از روایی سازه و همسانی درونی را نشان می‌دهد. EROS به اسپانیایی ترجمه و توسط لوزانو و همکارانش^۸ (۲۰۱۵) تایید شده‌اند. در جدول ۴، ویژگی‌های روانسنجی ابزارهایی که تنظیم هیجانات بین فردی را ارزیابی می‌کنند ارائه شده است و بر اساس میزان ارتباط نزدیک هر کدام با تنظیم هیجان بیرونی در زوجها سازمان‌دهی شده‌اند.

جدول ۴. ویژگی‌های روانسنجی ابزارهای ارزیابی‌کننده تنظیم هیجانات بین فردی

ابزار	نویسنده	توضیح
مقیاس همگامی هیجانی درک شده (PESC)	پاییز و همکاران، ۲۰۱۵	میزانی که افراد شرایط جوش و خروش جمعی را تجربه می‌کنند

1. Interpersonal Affect Improvement Strategies Questionnaire
2. López-Pérez, B., et al
3. Managing the Emotions of Others Scale
4. Interpersonal Regulation of Emotions
5. Dixon-Gordon, K.L., et al
6. The Emotion Regulation of Others and Self
7. Niven, K., et al
8. Lozano, L., et al

ابزار	نویسنده	توضیح
پرسشنامه تنظیم هیجان بین فردی (IERQ)	هافمن و همکاران، ۲۰۱۶	اتکا به دیگران در تنظیم هیجانات خود
مشکلات تنظیم بین فردی هیجانات (DIRE)	دیکسون-گوردون و همکاران، ۲۰۱۸	مشکلات تنظیم درونی هیجانات بین فردی مرتبط با الگوهای ناسازگار (علائم روانپزشکی)
پرسشنامه تنظیم هیجان بیرونی زوجین	کینکید و همکاران، ۲۰۲۱	میزان قصدمندی یکی از زوجین در ایجاد هیجانات منفی در دیگری
مقیاس کوتاه هوش هیجانی (BEIS-10)	دیویس و همکاران، ۲۰۱۰	تمایل فردی برای کشف هیجانات خود و دیگران (با هدف پرورش هیجانات مثبت).
پرسشنامه استراتژی‌های بهبود هیجان بین فردی (IAISQ)	لوپز-پرز و همکاران، ۲۰۱۹	راهبردهای خاصی که ممکن است افراد برای بهبود خلق و خوی دیگری استفاده کنند
مقیاس مدیریت هیجانات دیگران (MEOS)	آستین و همکاران، ۲۰۱۳	سنجش راه‌های مختلفی (مناسب اجتماعی و غیر اجتماعی) که در آن افراد دیگران را مدیریت می‌کنند.
مقیاس تنظیم هیجان خود و دیگران (EROS)	نیون و همکاران، ۲۰۱۱	برای ارزیابی تفاوت‌های فردی در استراتژی‌های مورد استفاده در تنظیم عمدی هیجانات (در یک جمعیت غیر بالینی).

به‌طور خلاصه، محققان این ابزارها را برای سنجش تنظیم هیجانات بیرونی در روابط بین فردی نزدیک تطبیق داده و تأیید کرده‌اند اما عمدتاً بطور خاص به روابط زوجی نپرداخته‌اند. همچنین در حال حاضر هیچ ابزاری برای ارزیابی تنظیم هیجان بیرونی در رابطه زوجی که با فرهنگ جامعه ایران متناسب، و از روایی و پایایی برخوردار باشد وجود ندارد.

از این‌رو، پژوهش حاضر، با هدف ارزیابی ویژگی‌های روان‌سنجی نسخه فارسی مقیاس غرق‌شدگی عاطفی در رابطه زوجی (IPFS) در افراد متأهل انجام گرفت. نتایج نشان داد این مقیاس از قابلیت اعتماد و همسانی درونی مطلوبی برخوردار است. در بررسی روایی محتوا، از معیارهای نسبت روایی محتوا و شاخص روایی محتوا استفاده شد که مقادیر مناسب آن نشان‌دهنده قابل قبول بودن روایی محتوای این مقیاس است. روایی عاملی از طریق تحلیل عاملی تأییدی

(CFA) ارزیابی شد. نتایج تحلیل عاملی تاییدی مقیاس فارسی غرق‌شدگی زوجی (IPFS) حاکی از بار عاملی مناسب گویه‌ها نسبت به متغیر نهفته بود. همچنین، مقیاس غرق‌شدگی عاطفی در رابطه زوجی (IPFS) از شاخصهای نیکویی برازش قابل قبولی برخوردار بود که این یافته با نتایج پژوهش فوران و همکاران (۲۰۱۸) همسو است.

در پژوهش حاضر برای بررسی روایی ملاکی همزمان مقیاس غرق‌شدگی عاطفی در رابطه زوجی (IPFS)، ضریب همبستگی این مقیاس با مقیاس‌های طلاق عاطفی، احساس مثبت به همسر و مقیاس سلامت روانی به دست آمد که نتایج نشان داد که مقیاس غرق‌شدگی عاطفی در رابطه زوجی از روایی همزمان قابل قبولی برخوردار است. نتایج پژوهش حاضر نشان می‌دهد که بین غرق‌شدگی زوجی با طلاق عاطفی و درماندگی روانشناختی، رابطه مثبت و معنادار و با احساس مثبت نسبت به همسر و بهزیستی روانشناختی، رابطه منفی و معناداری وجود دارد. که این نتیجه با یافته‌های مالیک و همکاران^۱ (۲۰۲۰)، بیسن و همکاران^۲ (۲۰۲۰)، هوپر و همکاران^۳ (۲۰۱۷) و دوهان و همکاران^۴ (۲۰۱۰) همخوان می‌باشد.

روایی ملاکی همزمان در این ابزار حاکی از آن است که سوالات این مقیاس به شکل دقیق و مطلوبی غرق‌شدگی زوجی را ارزیابی می‌کند. به عبارت دیگر، این نتایج نشان می‌دهد که زنان و مردان متاهلی که در سازه غرق‌شدگی زوجی نمره بالاتری کسب می‌کنند، به علت اینکه وادار به تحریف نشانه‌های مبهم در جهت خودخواهانه و مغرضانه دیدن عصبانیت همسر می‌شوند، افکار قربانی بودن قوت گرفته و در نتیجه سلامت روان کمتر و احساس منفی بیشتری نسبت به همسر خود خواهند داشت. این امر باعث می‌شود تا این افراد، رفتارهای مثبت همسر خود را زودگذر و موقعیتی ارزیابی کنند و رفتارهای منفی و پرخاشگرانه را به‌عنوان رفتار پایدار و غالب همسر خود بشناسند که این مسئله با شکل دهی فاصله و انزوای درونی نسبت به همسر، احتمال بروز طلاق عاطفی در آنها را افزایش می‌دهد (گاتمن، ۱۹۹۳).

ضریب آلفای کرونباخ به‌دست آمده در این پژوهش برای مقیاس غرق‌شدگی عاطفی در رابطه زوجی (IPFS)، برای کل پرسشنامه ۰/۹۲ به‌دست آمد که ضریب پایایی مناسبی است، زیرا

1. Malik, J., et al
2. Biesen, J. N., et al
3. Hooper, A., et al
4. Doohan, E. A. M., et al

ضرایب پایایی ۰/۷۰ و یا بیشتر معمولاً برای مقاصد پژوهشی کفایت می‌کند. در پژوهش فوران و همکاران (۲۰۱۸) نیز مقدار عددی آلفای کرونباخ برای زنان ۰/۹۶ و برای مردان نیز ۰/۹۶ به دست آمده بود که این نتایج با یافته‌های پژوهش حاضر بسیار نزدیک است. بنابراین به نظر می‌رسد که این مقیاس از دقت بالایی در سنجش سازه غرق‌شدگی زوجی برخوردار است و می‌تواند برای پژوهشگران و درمانگران حوزه خانواده مفید و موثر باشد.

از محدودیت‌های این پژوهش می‌توان به روش نمونه‌گیری در دسترس اشاره کرد. بنابراین تعمیم نتایج به جامعه باید با احتیاط انجام شود. با توجه به اینکه پژوهش حاضر در جامعه شهر شیراز انجام گرفته است، لذا تعمیم نتایج به جوامع دیگر باید با احتیاط و با توجه به ملاحظات فرهنگی - اجتماعی خاص آن جوامع صورت گیرد. بنابراین تکرار این پژوهش در مناطق و جمعیت‌های مختلف کشور پیشنهاد می‌شود. علی‌رغم محدودیت‌های ذکر شده، پژوهش حاضر، نخستین پژوهش انجام شده در زمینه مقیاس فارسی غرق‌شدگی زوجی (IPFS) در ایران می‌باشد و می‌تواند به بسط ادبیات موجود در روانشناسی در این حیطه، کمک کند. نتایج این پژوهش می‌تواند یاریگر پژوهشگران و مشاورین حوزه خانواده باشد.

منابع

- بشارت، محمدعلی (۱۳۹۹). مقیاس سلامت روانی-۲۸: پرسشنامه، روش اجرا و نمره گذاری. *روانشناسی تحولی: روانشناسان ایرانی*، ۱۷(۶۵)، ۱۰۴-۱۰۲.
- پناغی، لیلی؛ دهقانی، محسن؛ عباسی، مریم؛ محمدی، سمیه و ملکی، قیصر (۱۳۹۰). بررسی پایایی، روایی و ساختار عاملی مقیاس تجدیدنظر شده تاکتیک‌های حل تعارض. *خانواده پژوهی*، ۷(۲۵)، ۱۱۷-۱۰۳.
- حیدری، محمود؛ مظاهری، محمدعلی و پورا اعتماد، حمیدرضا (۱۳۸۴). رابطه باورهای ارتباطی با احساسات مثبت نسبت به همسر. *فصلنامه خانواده پژوهی*، ۱(۲)، ۱۳۰-۱۲۱.
- رحیمی، چنگیز (۱۳۹۳). کاربرد پرسشنامه افسردگی بک-۲ در دانشجویان ایرانی، *دوفصلنامه علمی-پژوهشی روانشناسی بالینی و شخصیت*، ۱۲(۱)، ۱۸۸-۱۷۳.
- علاقبند، لیلی؛ شریفی، حسن پاشا؛ فرزاد، ولی الله و آقاییوسفی، علیرضا (۱۳۹۹). پیش بینی طلاق عاطفی بر اساس سواد عاطفی، سبک‌های مقابله‌ای، کیفیت زندگی، هیجان خواهی با میانجی‌گری تاب آوری. *مجله علوم روانشناختی*، ۱۹(۹۰)، ۷۴۳-۷۳۳.
- محمد زاده، سلیمان؛ آزادی، نامعلی؛ خاصی، بیتا؛ هنرمند، صحرا و یوسفی، فایق (۱۳۹۶). بررسی میزان خشم حالت معلمان مدارس ابتدایی شهر کرمانشاه. *مجله روانشناسی و روانپزشکی شناخت*، ۴(۴)، ۸-۱.
- مسعود میدانیچی، رضوان؛ یعقوبی، ابوالقاسم؛ گودرزی، کورش و کریمی، جواد (۱۴۰۰). اثربخشی آموزش تئوری انتخاب بر رضایت زناشویی و دلزدگی زناشویی زوجین، *مجله دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی مشهد*، ۶۴(۵)، ۴۱۱۸-۴۱۰۸.
- Beck, A. T., Ward, C. H., Mendelson, M., Mock, G. & Erbaugh, J. (1961). An inventory for measuring depression. *Archive of General Psychiatry*, 4, 561-571.
- Biesen, J. N., Orban, D., Ford, T., Lentsch, J., Balch, T., Frost, M., & Fink, B. C. (2022). Contributions of Demand/Withdraw Processes and Alcohol Consumption on Emotional Flooding in Distressed Violent versus Distressed Non-Violent Couples. *Journal of Family Violence*, 1-14.
- Brislin, R. W. (1986). Research instruments. *Field Methods in Cross-Cultural Research*, 8, 137-164.
- Del Vecchio, T., Lorber, M. F., Slep, A. M. S., Malik, J., Heyman, R. E., & Foran, H. M. (2016). Parental flooding during conflict: A psychometric evaluation of a new scale. *Journal of Abnormal Child Psychology*, 44, 1587-1597.
- Dixon-Gordon, KL., Haliczler, LA., Conkey, LC, & Whalen, DJ. (2018). Difficulties in interpersonal emotion regulation: Initial development and validation of a self-report measure. *J Psychopathol Behav Assess*. 40(3): 528-549.

- Doohan, E. A. M., Carrère, S., & Riggs, M. L. (2010). Using relational stories to predict the trajectory toward marital dissolution: The oral history interview and spousal feelings of flooding, loneliness, and depression. *Journal of Family Communication*, 10(1), 57-77.
- Foran, H. M., Lorber, M., Malik, J., Heyman, R. E., & Slep, A. M. S. (2018). *The Intimate Partner Flooding Scale. Assessment*, 27(6), 1151-1162.
- Genc, E., Tanhan, A., & Kose, O. (2022). Exploring the facilitators and barriers to maintaining intimate relationships during covid-19 through online photovoice methodology. *Journal of Family Issues*, 0192513X221113855.
- Gottman, J. M. (1993). A theory of marital dissolution and stability. *Journal of Family Psychology*, 7(1), 57-75.
- Gottman, J. M. (2013). *What predicts divorce? the relationship between marital processes and marital outcomes*. Psychology Press.
- Hoffmann, S., Carpenter, J., & Curtiss, J. (2016). Interpersonal emotion regulation questionnaire (IERQ): Scale development and psychometric characteristics. *Cognit Ther Res*. 40(3): 341-356.
- Hooper, A., Spann, C., McCray, T., & Kimberly, C. (2017). Revisiting the basics: Understanding potential demographic differences with John Gottman's Four Horsemen and emotional flooding. *The Family Journal*, 25(3), 224-229.
- Hooper, A., Spann, C., McCray, T., & Kimberly, C. (2017). Revisiting the basics: Understanding potential demographic differences with John Gottman's Four Horsemen and emotional flooding. *The Family Journal*, 25(3), 224-229.
- Kiecolt-Glaser, J. K., & Wilson, S. J. (2017). Lovesick: How Couples' Relationships Influence Health. *Annual Review of Clinical Psychology*, 13(1), 421-443.
- Kinkead, A., Sanduvete-Chaves, S., Chacón-Moscó, S., & Salas, C. E. (2021). Couples extrinsic emotion regulation questionnaire: Psychometric validation in a Chilean population. *Plos one*, 16(6), 1-17.
- Lo'pez-Pe'rez, B., Morillo, D., & Wilson E. (2019). Development and validation of the Interpersonal Affect Improvement Strategies Questionnaire. *Eur J Psychol Assess*. 35(2): 280-294.
- Lorber, M. F., Mitnick, D. M., & Slep, A. M. (2016). Parents' experience of flooding in discipline encounters: Associations with discipline and interplay with related factors. *Journal of Family Psychology*, 30(4), 470-479.
- Lozano, L., Lo'pez, L., Santas, J., & Cifre, E. (2015). [Validation of the Emotion Regulation Others and Self (EROS) questionnaire. A pilot study in a sample of the elderly]. *Ágora de Salut*. 2: 89-97.
- Malik J., Heyman RE, Smith Slep AM. (2020). Emotional flooding in response to negative affect in couple conflicts: Individual differences and correlates. *J Fam Psychol* ;34(2):145-154.

- Malik, J., Heyman, R. E., & Smith Slep, A. M. (2020). Emotional flooding in response to negative affect in couple conflicts: Individual differences and correlates. *Journal of Family Psychology, 34*(2), 145.
- McCann, D. (2022). Thinking under fire: Mentalization-based couple therapy for high conflict and domestically abusive couples'. *Journal of Clinical Psychology, 78*(1), 67-79.
- McHugh, R. K., & Otto, M. W. (2012). Refining the measurement of distress intolerance. *Behavior Therapy, 43*(3), 641-651.
- Niven, K., Totterdell, P., Stride, C., & Holman, D. (2011). Emotion Regulation of Others and Self (EROS): The development and validation of a new individual difference measure. *Curr Psychol. 30*: 53-73.
- Patterson, G. (1982). *Coercive family process*. Eugene, OR: Castalia
- Reddy, M. K., Meis, L. A., Erbes, C. R., Polusny, M. A., & Compton, J. S. (2011). Associations among experiential avoidance, couple adjustment, and interpersonal aggression in returning Iraqi war veterans and their partners. *Journal of Consulting and Clinical Psychology, 79*(4), 515-520
- Slep, A. M. S., Heyman, R. E., & Lorber, M. F. (2016). Coercive process and intimate partner violence in committed relationships. In T. Dishion & J. Snyder (Eds.), *Oxford handbook of coercive relationship dynamics* (pp. 260-272). New York, NY: Oxford University Press.
- Spielberger, C. D., & Reheiser, E. C. (2003). Measuring anxiety, anger, depression, and curiosity as emotional states and personality traits with the STAI, STAXI, and STPI. In M. J. Hilsenroth, & D.L. Segal (Eds.), *Comprehensive handbook of psychological assessment. Vol. 4, Industrial/organizational assessment*. New York, NY; Chichester: Wiley.
- Straus, M., Hamby, S., Boney-McCoy, S., & Sugarman, D. (1996). The revised Conflict Tactics Scales (CTS2): Development and preliminary psychometric data. *Journal of Family Issues, 17*(3), 283-316.
- Veit, C. T., & Ware, J. E. (1983). The structure of psychological distress and well-being in general populations. *Journal of Consulting and Clinical Psychology, 51*(5), 730-742. <https://doi.org/10.1037/0022-006x.51.5.730>
- Walker, E., Holman, T., & Busby, D. (2009). Childhood sexual abuse, other childhood factors, and pathways to survivors' adult relationship quality. *Journal of Family Violence, 24*, 397-406.